

Sandtäckning och ålgräsrestaurering (IMPROVE Aquatic LIFE)

Länsstyrelsen i Västra Götaland | 010-22 44 000 | lansstyrelsen.se/vastragotaland

Hake fjord | Stenungsunds kommun | SE575700-114240

Bild: Vy över åtgärdsområdet i Kyrkeby kile. Foto Eduardo Infantes, Göteborgs universitet.

Projektområde

Åtgärden ska genomföras i Stenungsundskustens naturvårdsområdet och Natura 2000-område. Området överlappar också med riksintresse för naturvård och friluftsliv. I Stenungsundskusten finns stora ytor med grunda ler- och sandbottenar som är viktiga för fisk, olika ryggradslösa djur och fåglar.

Hake fjord har måttlig ekologisk status enligt senaste bedömningen i vattendirektivet. De generella hoten är övergödning, minskande mängder stor rovfisk, föroreningar genom utsläpp samt olika former av exploatering.

I Natura 2000-området Stenungsundskusten finns ett bevarandemål som anger att det minst ska finnas 205 hektar ålgräs. Dessvärre har det varit stora förluster av ålgräs inom området sedan 1980-talet. År 2015 täcktes ca 125 ha av ålgräs och nyare kartläggningar tyder på att arealen kan ha minskat ytterligare. Den största tillbakagången har skett i de södra delarna av området. För att nå bevarandemålet behöver restaureringsåtgärder sättas in.

Länsstyrelserna

Orsak till åtgärder

Även om fungerande restaureringsmetoder finns för områden med god vattenkvalitet, visar forskningsresultat att miljön kan försämrans dramatiskt till följd av att ålgräsängar försvinner, vilket medfört att naturlig återhämtning eller restaurering inte är möjlig i många områden. När ängens stabiliserande effekt på botten försvinner ökar uppgrumling av sediment från botten, vilket gör vattnet grumligt. I områden med hög halt av lera i sedimentet, vilket är vanligt i Bohuslän, blir vattenkvaliteten så dålig att ålgräs inte längre kan växa där. Detta leder till grumligt vatten och försämrade ljusförhållanden vilket tros vara en bidragande orsak till att ålgräset fortsätter minska i utbredning i närliggande områden. Försämrade ljusförhållande och därmed förlust av ålgräs blir en självgenererande process som riskerar att sprida sig till närliggande områden. Situationen förvärras av en ökad förekomst av drivande algmattor som tar över botten där ålgräs försvunnit. Algmattorna täcker och kväver nya ålgräsplantor och ökar uppgrumlingen när de driver på botten.

Vad vi vill förbättra

Länsstyrelsen vill hindra att ytterligare förluster av ålgräs sker längs Stenungsundskusten. Om ålgräsutbredningen fortsätter att minska i området så riskerar uppgrumlingen av sediment sprida sig längre norrut, med ytterligare förluster av ålgräsängar som följd.

Länsstyrelsen vill täcka ett stort område med sand vid Kyrkeby kile och därefter plantera ålgräs på sanden. Viken är ett område med grumlingsproblematik och stora ytor ålgräs har försvunnit från området de senaste decennierna. Vår förhoppning är att förutsättningarna för ålgräs ska förbättras så pass mycket att ålgräset kan sprida sig och så småningom växa ihop med de rester av ålgräs som finns kvar i området, så att dessa stärks.

Planerade åtgärder och aktiviteter

Projektet innehåller följande huvudsakliga aktiviteter:

- Söka rådighet och tillstånd för vattenverksamhet.
- Sandtäckning och kontrollprogram.
- Ålgräsplantering under flera säsonger, för att sprida riskerna.

Planerad uppföljning

Åtgärdernas effekt följs upp av Göteborgs universitet med bland annat drönarflygning och provtagning av eDNA före och efter åtgärd. Ålgräsplanteringen kommer att följas upp regelbundet efter genomförd åtgärd för att undersöka om ålgräset etablerar sig.

I samverkan med

Projektet är en del av IMPROVE Aquatic LIFE som är ett av Europas största vattenvårdsprojekt. LIFE-projektet omfattar åtgärder från vattendragens källor och ut i havet i nio sydsvenska län.